

SUOMENPATENTTIASIAMIESYHDISTYS ry
FINSKA PATENTOMBUDSFÖRENINGEN rf
www.spay.fi

Eduskunnan talousvaliokunnalle

23.02.2026

Asia: HE 204/2025 vp

Suomen Patenttiasiamiesyhdistys ry:n lausunto koskien asiaa HE 204/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle patenttilaiksi

Eduskunnan talousvaliokunta on 6.2.2026 pyytänyt Suomen Patenttiasiamiesyhdistys ry:n asiantuntijaa kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa otsikossa mainitusta asiasta. Suomen Patenttiasiamiesyhdistys ry (jäljempänä "SPAY") esittää lausuntonsa seuraavassa.

Sisällysluettelo

1. Patenttilakiesityksen 2 luvun 14 § perustelut.....	3
2. Patentsuojan laajuus, 3 luku 22 §	3
3. Hakemuksen selkeys ja tiiviys, 4 luku 28 § ja 29 §	3
4. Hakemuksen jakaminen, 4 luku 34 §.....	4
5. Kieliasiat ja käännösvaatimukset	4
6. Väiteperusteet ja parempi oikeus keksintöön, 7 luku 62 §	4
7. PCT-hakemusten käsittely ja peruuttaminen, 9 luku 79 § ja 80 §.....	5
8. Eurooppapatenttiviittaukset, 10 luku 84 §	5
9. Patentinhaltijan oikeudesta pyytää patentin osittaista mitätöintiä tuomioistuimelta, 13 luku 113 §	5
10. Vuosimaksut, 12 luku 99 §.....	6
11. Myöhästymisen johdosta menetettyjen oikeuksien palauttaminen, 17 luku 144 §.....	6
12. Muut huomiot.....	7

1. Patenttilakiesityksen 2 luvun 14 § perustelut

SPAY korosti patenttilakiluonnosta koskevassa lausunnossaan 20.3.2025, että armonajan määritelmän (HE 204/2025 vp 2 luku 14 §, lausuntovaiheen luonnoksessa 12 §) tulisi kattaa sekä uutuus että keksinnöllisyys.

SPAY:n ehdotusta keksinnöllisyyden nimenomaisesta mainitsemisesta ei ole viety perustelutekstiin. SPAY katsoo, että tämä jättää tilaa tulkinnalliselle epävarmuudelle tilanteissa, joissa keksintö ei ole identtinen julkistetun tiedon kanssa, mutta on sen perusteella ilmeinen. Oikeusvarmuuden saavuttaminen edellyttää, että armonajan suojavaikutus tunnustetaan molempien patentoitavuuskriteerien osalta. Lisäksi perusteluissa esitetään vastaavan säännöksen löytyvän myös Euroopan patenttisopimuksen 55 artiklassa, mutta tosiasiallisesti Artikla 55 EPC määrittää, että armonaikaan oikeuttava julkiseksi tullut tieto ei tule patentoitavuustarkastelussa osaksi tunnettua tekniikan tasoa, jolloin se ei estä keksinnön patentointia uutuuden eikä keksinnöllisyyden takia.

2. Patenttisuojan laajuus, 3 luku 22 §

SPAY ehdotti patenttilakiluonnosta koskevassa lausunnossaan 20.3.2025, että patenttisuojan laajuutta koskeva sanamuoto korjataan vastaamaan EPC:n 69 artiklan sanamuotoa siten, että EPC:n 69 artiklan käyttämä rakenne ”shall be determined” ja ”shall be used” käännetään suomenkielisessä tekstissä molemmissa kohti samalla rakenteella ”määrittävät” ja ”käytetään”.

SPAY katsoo, että SPAY:n ehdotus on huomioitu hallituksen esityksen perusteluissa sekä patenttilakiesityksen 22 § sanamuodossa: *Patentin tai patenttihakemuksen tuottaman suojan laajuus määräytyy patenttivaatimusten mukaan. Patenttivaatimusten tulkinnassa käytetään apuna keksinnön selitystä ja piirustuksia*. SPAY katsoo, että tämä vastaa EPC:n 69 artiklan sanamuotoa.

3. Hakemuksen selkeys ja tiiviys, 4 luku 28 § ja 29 §

Patenttilakiesityksen 4 luvun 28 §:ssä säädetään patenttihakemuksen selvästä ja riittävästä selityksestä. Patenttilakiesityksen 4 luvun 29 §:ssä säädetään puolestaan patenttivaatimusten selkeydestä.

SPAY ehdotti patenttilakiluonnosta koskevassa lausunnossaan 20.3.2025 terminologian yhtenäistämistä mainittujen kohtien (lausuntovaiheen luonnoksessa 4 luvun 5 ja 6 pykälä), että koska EPC 83 artiklassa ja PCT 5 artiklassa sekä EPC 84 artiklassa ja PCT 6 artiklassa käytetään kaikissa sanamuotoa ”clear”, olisi selkeämpää, että vastaava sanamuoto 4 luvun pykälissä 28 ja 29 olisi myös sama.

Tarkemmin ottaen SPAY ehdotti pykälän 29 sanamuodoksi ”selviä ja ytimekkäitä”, joka olisi ensinnäkin linjassa pykälän 28 sanamuodon ”selvä ja riittävä” kanssa ja toiseksi vastaisi paremmin EPC 84 artiklan ja PCT 6 artiklan asiasisältöä samalla selkeyttäen, että edellytys ei sinänsä rajoita patenttivaatimusten pituutta eikä esitettyjen piirteiden lukumäärää.

SPAY huomioi, että hallituksen esityksessä patenttilaiksi on päädytty muotoiluihin ”selvä ja riittävä” (28 §) ja ”selkeitä ja tiiviitä” (29 §). SPAY:n näkemyksen mukaan ilmauksen ”clear” käänнос pykälässä 28 poikkeaa edelleen käännöksestä pykälässä 29 eikä pykälän 29 käänнос vastaa täsmällisesti EPC:n ja PCT:n sanamuotoja. SPAY esittää myös, että termi ”tiivis”

pykälässä on ongelmallinen, sillä toisin kuin ilmaus ”concise”, se kääntää huomion vaatimuksen pituuteen eikä loogiseen fokuusoitumiseen.

4. Hakemuksen jakaminen, 4 luku 34 §

Patenttilakiesityksen 4 luvun 34 §:ssä ehdotetaan edelleen, että lohkaisusta luovuttaisiin kokonaan ja kyseinen pykälä koskisi vain patenttihakemuksen jakamista. SPAY puoltaa edelleen tätä ratkaisua, kuten patenttilakiluonnosta koskevassa lausunnossaan 20.3.2025.

SPAY huomioi, että jakamista koskevan kohdan sanamuotoa ”*Alkuperäisestä hakemuksesta (kantahakemus) erotettua keksintöä tarkoittava uusi hakemus katsotaan jakamalla syntyneeksi vain, jos tämä ilmenee hakemuksesta sitä tehtäessä*” on nyt täsmennetty siten, että epäselvä viittaus ”tämä” on korvattu ilmauksella ”*jakaminen*”.

SPAY huomioi myös, että lain perusteluissa käytetään 4 luvun 34 §:n tarkoittamista hakemuksista pääasiassa nimitystä ”*jaettu hakemus*”, minkä SPAY katsoo vastaavan hyvin alalla yleisesti käytössä olevaa terminologiaa. Huolimatta siitä, että SPAY ehdotti edellisessä vaiheessa terminologian yhtenäistämistä, patenttilakiehdotuksen pykälissä 55 ja 100 sekä pykälää 55 koskevissa perusteluissa käytetään ilmauksen ”*jaettu hakemus*” sijaan ilmausta ”*jakamalla syntynyt hakemus*” ja pykälän 36 perusteluissa ilmausta ”*jakamalla erotettu hakemus*”.

SPAY puoltaa edelleen pykälän 34 lopun sanamuotoa ”*Jakaminen voi tapahtua ainoastaan ennen kuin hakemus on lopullisesti ratkaistu*”, jolloin hakemus olisi mahdollista jakaa siihen asti, kunnes patentin myöntämisestä kuulutetaan.

5. Kieliasiat ja käännösvaatimukset

Hallituksen esityksen 4 luvun 27 § esittää, että kansalliskielisen hakemuksen käännösvaatimuksista luovuttaisiin kokonaan. SPAY:n näkemyksen mukaan tämä on kannatettava muutos.

Hallituksen esityksen 7 luvun 59 § esittää, että ”Väite perusteluineen tulee tehdä suomen tai ruotsin kielellä.” SPAY huomioi, että pykälän sanamuotoa on muokattu SPAY:n patenttilakiluonnosta koskevassa lausunnossaan 20.3.2025 esittämän ehdotuksen mukaisesti siten, että väite perusteluineen tulisi jatkossakin tehdä kansalliskielellä. SPAY pitää tätä hyvänä ratkaisuna, koska näin kieli ei vaihdu myönnön jälkeisen käsittelyn aikana, kun markkinaoikeus käsittelee mahdollisen valituksen joka tapauksessa kansalliskielellä.

Pykälän 59 muutettu sanamuoto ja patenttilakiesityksen perustelut myös ratkaisevat SPAY:n aiemman huolen siitä, millä kielellä väitteen osapuolet voivat kirjelmöidä patenttiviranomaiselle väitekäsittelyn aikana.

6. Väiteperusteet ja parempi oikeus keksintöön, 7 luku 62 §

SPAY ehdotti patenttilakiluonnosta koskevassa lausunnossaan 20.3.2025 ”paremman oikeuden” poistamista väiteperusteista. SPAY huomioi, että kyseinen väiteperuste on poistettu, jolloin väiteperusteet vastaavat Euroopan patenttisopimuksen väiteperusteita. Samalla SPAY:n lausunnossaan 20.3.2025 esittämät ristiriidat esityksen muiden vastaavaan kohtaan viittaavien

pykälien kanssa ovat poistuneet. Näin ollen SPAY puoltaa pykälän 62 HE 204/2025 vp mukaista sanamuotoa.

SPAY huomioi myös, että 62 § 1 momentin 4 kohta täsmentää nyt pykälän 62 sisältämään EPC:n artiklan 100 kohdan (c) mukaisen kiellon koskien jaetun hakemuksen perusteella myönnettyjä patenteja. Näin ollen SPAY puoltaa myös tältä osin pykälän 62 HE 204/2025 vp mukaista sanamuotoa.

7. PCT-hakemusten käsittely ja peruuttaminen, 9 luku 79 § ja 80 §

SPAY ilmaisi patenttilakiluonnosta koskevassa lausunnossaan 20.3.2025 huolensa epäyhtenäisyyden vuoksi peruutetuksi katsotun hakemuksen osan kohtalosta.

SPAY huomioi, että pykälän 80 § (aiemman patenttilakiluonnoksen 9 luvun pykälä 9) sanamuotoa ei ole muutettu SPAY:n ehdottamalla tavalla, mutta pykälän perusteluissa on nyt täsmennetty, että *”Maksun suorittamalla hakemusta on mahdollista jatkaa Suomessa kaikilta osin. Todetusta epäyhtenäisyydestä johtuen hakija joutuu jatkokäsittelyn aikana kuitenkin jakamaan hakemuksen 34 §:n mukaisesti. Jos ratkaisu PRH:n käsityksen mukaan ei ole ollut oikea, eli hakemus ei käsitä useita toisistaan riippumattomia keksintöjä, PRH:n on jatkettava hakemuksen käsittelyä kokonaisuudessaan.”* SPAY katsoo, että tämä perusteluissa esitetty menettely vastaa Euroopan patenttioviraston käytäntöä vastaavissa tilanteissa.

8. Eurooppapatenttiviittaukset, 10 luku 84 §

SPAY ehdotti patenttilakiluonnosta koskevassa lausunnossaan 20.3.2025, että luvun 10 pykälää 84 (aiemmin 10 luvun 3 §) tulisi muuttaa, jotta perustelut vastaisivat sisällöllisesti ehdotettua 10 luvun 84 §:ää ja viittaisivat oikeaan EPC artiklaan.

SPAY huomioi, että 10 luvun 84 pykälään on tehty mainitut korjaukset.

9. Patentinhaltijan oikeudesta pyytää patentin osittaista mitätöintiä tuomioistuimelta, 13 luku 113 §

SPAY ilmaisi patenttilakiluonnosta koskevassa lausunnossaan 20.3.2025 seuraavat huomiot ja muutospyynnöt koskien 13 luvun 113 pykälää (aiemman patenttilakiluonnoksen 13 luvun pykälät 2 ja 3):

- pykälästä puuttuvat täsmennykset siitä, mihin asiakirjoihin muutetut patenttivaatimukset voivat perustua ja mitkä vaatimukset niiden tulee täyttää
- muutettujen vaatimusten hyväksyttävyyttä ei saa jättää oikeuskäytännön varaan, vaan vaatimukset tulisi kirjoittaa lakiin tai vähintään pykäläkohtaisiin perusteluihin
- on riittämätöntä, että perusteluissa vaaditaan vain keksinnöllisyyttä, minkä lisäksi myös uutuus, selityksen riittävyys, lisätyn asian kielto ja muut patentoitavuuden edellytykset tulisi sisällyttää muutettujen vaatimusten arviointiin
- jos muutetut vaatimukset voivat perustua selityksestä tuotuun aineistoon, niiden tulee täyttää myös 4 luvun 28 § (aiemman patenttilakiluonnoksen 4 luvun 5 §:n) selkeyttä koskeva vaatimus kolmansien osapuolten oikeusvarmuuden turvaamiseksi
- rajattomien vaihtoehtoisten osittaismitätöintiä koskevien pyyntöjen salliminen olisi prosessiekonomisesti haitallista ja kasvattaisi kantajan kuluriskiä

- pykälästä ja perusteluista ei käy selvästi ilmi, tarkoittaako ”yksi pyyntö” yhtä vaihtoehtoa vai mahdollista joukkoa erisijaisia vaihtoehtoisia vaatimuksia
- mahdollisten vaihtoehtoisten vaatimusten määrää tulee rajoittaa joko laissa tai vähintään perusteluissa UPC:n RoP 30(1)c:n ja EPC Rule 80:n kaltaisesti
- tuomioistuimella tulee olla nimenomainen toimivalta rajoittaa vaihtoehtoisten vaatimusten määrää ja puuttua konvergenssin puutteeseen EPC:n konvergenssikriteerien tapaan
- osittaismitätöintiä koskeva pyyntö tulisi esittää jo vastauksen yhteydessä eikä vasta valmisteluvaiheessa, jotta asian käsittely ei viivästyisi
- pyyntöjen myöhäisempi esittäminen tulisi sallia vain erityisistä syistä, kuten perustuen uuteen todisteeseen, joka ei ole ollut aiemmin käytettävissä
- vaikka pyyntö tulisi esittää vain kerran, patentinhaltijalle on turvattava rajattu mahdollisuus muokata pyyntöään tai esittää uusi pyyntö, jos kantaja esittää uutta todistelua pyyntöä vastaan

SPAY huomioi, että vaikka osa edellä mainituista kohdista on nyt ainakin osittain huomioitu patenttilakiesityksessä, esimerkiksi muutettujen vaatimusten hyväksymiskriteereitä, vaihtoehtoisten pyyntöjen määrää, osittaismitätöintiä koskevan pyynnön esitysajankohtaa ja mahdollisuutta muuttaa pyyntöään tai esittää uusi pyyntö ei ole täsmennetty patenttilakiehdotuksessa.

10. Vuosimaksut, 12 luku 99 §

SPAY totesi patenttilakiluonnosta koskevassa lausunnossaan 20.3.2025, että aiemman patenttilakiluonnoksen 16 luvun 1 pykälän (nyt 12 luku 99 pykälä) sanamuoto ”*Patentista ja patenttihakemuksesta on suoritettava vahvistettu vuosimaksu jokaiselta maksuvuodelta kolmannelta maksuvuodelta alkaen*” ei vastaa perusteluissa esitettyä ajatusta siitä, että asiasisältöä ei ole ollut tarkoitus muuttaa nykyisen lain 41 §:n 1 momenttiin nähden.

SPAY huomioi, että sekä säännöksen sanamuotoa että sitä koskevia perusteluita on myös tältä osin täsmennetty.

11. Myöhästymisen johdosta menetettyjen oikeuksien palauttaminen, 17 luku 144 §

SPAY totesi patenttilakiluonnosta koskevassa lausunnossaan 20.3.2025, että 17 luvun 144 pykälän (aiemmin 17 luvun 3 pykälä) jaottelu momentteihin oli epäselvä ja viittaukset vaikuttivat olevan otetut suoraan nykyisestä laista, vaikka uudessa laissa on muutettu momenttien jaottelua.

SPAY huomioi, että viittaukset on uudessa patenttilakiesityksessä korjattu.

SPAY esitti lisäksi patenttilakiluonnosta koskevassa lausunnossaan 20.3.2025, että 17 luvun 144 pykälän (aiemmin 17 luvun 3 pykälä) kohtaa

”1) on toiminut niin huolellisesti kuin olosuhteet vaativat määräaikaan noudattaakseen” tulisi muuttaa muotoon

”1) on tahattomasti jättänyt toimenpiteen suorittamatta määräajassa”.

SPAY toteaa, että kyseisessä kohdassa on edelleen käytetty nykyisen lain mukaista ”*asiaankuuluva huolellisuus*” -kriteeriä eikä lievempää ”*tahattomasti*” -kriteeriä. SPAY totesi jo

patenttilakiluonnosta koskevassa lausunnossaan 20.3.2025, että ”asiaankuuluva huolellisuus”-kriteerin käyttö päätöksenteossa on johtanut kohtuuttomiin seurauksiin siten, että oikeus on menetetty, vaikka selkeästi on ollut tarkoitus noudattaa määräaika, ja että kansainvälinen patenttiasiamiesyhdistys FICPI (Fédération Internationale des Conseils en Propriété Intellectuelle) on useissa julkilausumissaan (Resolution), viimeksi vuonna 2022 (EXCO/FR22/RES/007, <https://ficpi.org/node/18836>), kehottanut viranomaisia ja lainlaatijoita ottamaan käyttöön ”Tahattomasti”-kriteerin.

12. Muut huomiot

SPAY esitti patenttilakiluonnosta koskevassa lausunnossaan 20.3.2025, että 4 luvun 26 pykälässä (aiemmin 4 luvun 2 pykälä) käytettyä sanamuotoa ”*keksinnön selitys*” tulisi käyttää yhdenmukaisesti ehdotetussa laissa ja sen perusteluissa. SPAY huomioi, että sanamuodon käyttö on yhtenäistetty ainakin patenttilakiehdotuksessa.

SPAY esitti myös ilmaisun ”*tässä maassa*” nykyaikaistamista muotoon ”*Suomessa*” ja huomioi, että sanamuoto on päivitetty.

SPAY edelleen esitti 10 luvun otsikoinnin päivittämistä muotoon ”*Eurooppapatentti ja sitä koskeva hakemus*”, jotta otsikko kuvaisi täsmällisemmin lukua, joka sisältää myös eurooppapatenttia koskeviin hakemuksiin liittyvää sääntelyä. SPAY huomioi, että luvun otsikkoa ei ole muutettu.

SPAY huomioi lisäksi, että SPAY:n lausunnossa 20.3.2025 esittämät kirjoitusvirheet on korjattu.

Tampereella 23. helmikuuta 2026

Kunnioittavasti,

Suomen Patenttiasiamiesyhdistys r.y. / Finska Patentombudsföreningen r.f.

Sini-Maaria Mikkilä, puheenjohtaja